

Liike-espanjaa sulavasti

Pasi Puranen

Käsittelen tässä artikkelissa sulautuvaan metodiin perustuvan liike-espanjan kurssin luomista ja valotan hieman kokemuksia opetuksen kehittämisestä. Sulautuvalla metodilla tarkoitetaan oppimisen ja opettamisen tapaa, jossa kontaktiopetukseen yhdistetään erilaista tieto- ja viestintätekniikkaa (TVT) hyödyntäviä menetelmiä ja oppimistehtäviä (esim. Graham, 2006; Levonen & Joutsenvirta & Parikka, 2009). Olin jo useamman vuoden ajan pohtinut uudentyyppisen kurssin aloittamista. Vuonna 2010 aloitin kehittämistyön tavoitteenani luoda uudentyyppinen, sulautuvaan oppimismetodiin (Blended Learning) perustuva, kauppatieteen opiskelijoille suunnattu liike-espanjan perusteiden (6 op) kurssi Aalto-yliopiston kielikeskuksessa. Tavoitteenani oli lisätä kurssin opiskelijälähtöisyyttä, autenttisen materiaalin hyödyntämistä oppimistehtävissä ja yhdistää verkko- ja kontaktiopetus mielekkäästi ja tasapainoisesti. Kurssi on tarkoitettu espanjan opintojaan aloittaville, ja sen eurooppalaisen viitekehyksen mukainen tavoitetaso on A2. Pilotoin kurssin keväällä 2011. Se on ollut opetusohjelmassa lukuvuosina 2011–2012 ja 2012–2013 yhteensä kolme kertaa. Tänä lukuvuonna kurssi huilailee ja on opetusohjelmassa jälleen 2014–2015.*

Kurssin rakenne

Opintojakson opetus ja arviointi koostuvat viidestä keskeisestä osa-alueesta:

- 1. Kontaktiopetusta** on kurssilla yhteensä 72 tuntia. Kontaktitunnit on käytetty keskeisten kielitaidon osa-alueiden (suullinen ja kirjallinen tuottaminen sekä kuullun ja tekstin ymmärtäminen) harjoittamiseen lähtökohdan ollessa työ- ja liike-elämän espanja sekä espanjankielisen maailman yhteiskunnan ja kulttuurin, erityisesti työ- ja liike-elämän kulttuurin, ymmärtäminen. Erityistä huomiota kontaktitunneilla on kiinnitetty suullisen kielitaidon harjoittamiseen yksilö- ja ryhmäharjoitusten avulla. Kontaktiopetuksessa on käytetty espanjalaista *Al Di@* -liike-espanjan alkeisoppimateriaalia sekä opettajan omaa materiaalia.
- 2. Verkkomodulit.** Kurssin aikana opiskelijat suorittavat itsenäisesti viisi verkko-oppimiskokonaisuutta eli moduulia. Verkkomodulit koostuvat monipuolisista kielitaitoa kehittävästä harjoituksista, joita olen toteuttanut erilaisilla teknisillä, joko verkko-oppimisalustan (Optima) työkaluilla tai muita sovelluksia hyödyntäen. Jokaisessa verkkomodulissa on yksi n. 15 minuutin pituinen tallennettu verkkoluento (*Adobe Connect*), joka keskittyy Espanjan ja Latalalaisen Amerikan yhteiskuntaan, talouteen tai espanjankielisen maailman liiketoimintakulttuuriin. Jokaiseen verkkoluentoön liittyy aina sisältöä kontrolloiva tehtävä verkossa. Moduuleissa on myös joko

kuullunymmärtämistehtäviä ja/tai ääntämisharjoituksia. Verkkoon rakentamani kuullunymmärtämistehtävät pohjautuvat yleensä omiin matkoihini, valokuviini ja kokemuksiini espanjankielisestä maailmasta. Jokaisessa moduulissa on myös tehtävä, joka tutustuttaa opiskelijoita johonkin autenttiseen espanjankielisen maailman yritykseen ja samaan aihepiiriin liittyviä sanastotehtäviä. Moduuleihin sisältyy myös kontaktitunteja tukevia ja täydentäviä kielioppi- ja sanastoharjoituksia sekä kirjoitustehtäviä.

- Opiskelijaprojektit.** Kurssin aikana opiskelijat toteuttavat vaihtoehtoisesti joko blogi- tai digivideoprojektin. Blogiprojekti toteutetaan pareittain, digivideoprojekti 3–4 opiskelijan ryhmässä. Opiskelijoiden toteuttamien digivideoprojektien tavoitteena on antaa heille heti espanjanopintojensa alussa mahdollisuus simuloida ja harjoitella vieraan kielen tuottamisen taitojaan ja ääntämistään jokapäiväisissä yritysviestinnän tilanteissa. Digivideoprojektin aluksi opiskelijaryhmä ”perustaa” yrityksen ja luo sille ”historian” ja kotisivun Internetiin. Yrityksinä on ollut muun muassa meksikolainen tequilan markkinointiyritys, espanjalainen konsulttiyritys, kolumbialainen perheravintola ja hotelli Buenos Airesissa. Oppitunneilla ja verkossa opitun pohjalta opiskelijat kirjoittavat kuudesta kahdeksaan käsikirjoitusta jokapäiväisistä yritysviestinnän tilanteista espanjaksi. Opettajana annan niistä palautteen ja tämän jälkeen opiskelijat kuvaavat tilanteet, editoivat niitä – jos haluavat ja osaavat – ja linkittävät ne yritystensä verkkosivuille kurssin oppimisalustalle. Osalla opiskelijoista on ollut paljonkin taitoa ja halua editoida videoita, lisätä ääni- ja erikoistehosteita ja musiikkia, ja he ovat näin onnistuneet tuomaan jopa ammattimaista teknistä osaamista videoilleen. Toisten ryhmien videot ovat olleet kotikutoisempia ”kerralla purkkiin” otettuja ja editoimattomia. Projektien arvioinnissa teknisellä osaamisella ei ole kuitenkaan ollut painoarvoa, vaan sisältö ja kielen tuottamisen taso ovat arvioinnin perustana.

Toinen vaihtoehto projektin toteuttamiselle on ollut blogin kirjoittaminen. Valitsin blogit, koska kuten Richardson (2010, 18) toteaa, blogit ovat parhaimmillaan koukuttavia ajatuksineen, kysymyksineen ja linkkeineen. Usein ne vaativat lukijaansa ajattelemaan ja myös vastaamaan bloginpitäjälle. Blogiprojektin tavoitteena on tutustua johonkin espanjankielisen maailman maan yhteiskunnalliseen tai taloudelliseen ”ilmiöön”. Ilmiö voi olla poliittinen, taloudellinen, yhteiskunnallinen tai historiallinen liike tai tapahtuma tai yritys. Pari rakentaa koko kurssin ajan blogia tutustumalla erilaisiin lähteisiin (kirjalliset, Internet, videot yms.). Tavoitteena on, että opiskelijat käyttävät jossakin vaiheessa myös espanjankielisiä, autenttisia lähteitä. Ensimmäisen seitsemän viikon ajan parit kirjoittavat bloginsa suomeksi ja sen jälkeen espanjaksi. Blogeja on kirjoitettu hyvin vaihtelevista aiheista. Suosituimpia ovat olleet eri yritysten ympärille rakentuneet blogit (mm. Iberia, Inditex, Torres), mutta myös muuntyyppisistä aiheista on kirjoitettu, kuten vaikkapa Meksikon huumesodasta, Kuuban taloudesta ja Espanjan korruptioskandaaleista. Itse olen pitänyt yhtenä antoisimmista blogia, jossa sen tekijät seurasivat lukukauden ajan joka viikko Espanjassa ilmestyvän, poliittikkaa satirisoivan aikakauslehden piirrettyjä kansikuvia, joissa irvailaan espanjalaisten poliitikkojen edesottamuksia. Pari kirjoitti kansikuvan ”auki” viikoittain, selittäen näin koko muulle ryhmälle, mikä oli Espanjassa ajankohtaista juuri silloin.

- Kurssin aikainen vertaisarviointi verkossa, projektin esittely, oppimispäiväkirja, opettajan palaute.** Digivideo- ja blogiprojektien vertaisarviointi verkossa toteutetaan kurssilla kaksi kertaa. Blogin kirjoittajat arvioivat pääsääntöisesti videotekijöiden töitä ja päinvastoin. He antavat palautetta toisilleen oppimisalustan keskustelupalstan kautta. Kurssin lopulla opiskelijat esittelevät lyhyesti (7–10 min.) projektinsa muulle ryhmälle espanjaksi sekä kirjoittavat tiivistelmän projektistaan espanjaksi. Jokaiseen verkkomoduliin (kohta 2) sisältyy siihen liittyvä kommentointi- ja arviointitehtävä, johon opiskelijat kirjoittavat oppimisalustalla arvionsa tehtävästä ja siitä, mitä he ovat oppineet. Tähän opiskelijat käyttävät verkossa olevaa henkilökohtaista oppimispäiväkirjaa, johon rakentuu koko kurssin aikainen oppimiskokemus, mukaan lukien käsitys itsestä kielenoppijana ja odotukset kurssin suhteen opintojakson alkaessa, kuten myös loppupalaute. Opettajan käytössä on

oppimisalustalla arviointia helpottava työkalu, ns. seurantatyökalu, jolle olen antanut nimen Gran Hermano (Isoveli) ja johon opiskelija merkitsee tehtävänsä tehdyksi ja opettaja kuittaa sekä arvioi opiskelijoiden työt.

5. Kurssin kirjallinen ja suullinen loppuarviointi. Kurssilla on kaksi kirjallista koetta ja suullinen koe kurssin lopuksi.

Tuloksia, arviointia, pohdintaa

Sekä digivideo- että blogiprojektit ovat selvästi henkilökohtaistaneet opiskelijoiden oppimisprosessia ja lisänneet heidän motivaatiotaan ja opiskeluun sitoutumista. Molemmat projektit edesauttoivat suuntaamaan oppimisprosessia sekä henkilökohtaisempaan että autenttisempaan suuntaan liittäen sen monella tapaa kiinteämmin espanjankieliseen maailmaan. Projektit ovat tukeneet opiskelijoiden henkilökohtaisia opiskelustrategioita. Opiskelija, joka on hyvä kirjoittamaan ja kokee oppivansa vieraita kieliä tällä tavoin, on voinut hyödyntää tätä blogeja kirjoittaessaan, kun taas audittiivinen kieltenoppija on voinut hyödyntää oppimisstrategiaansa digivideoprojektissa paremmin.

Opintokokonaisuutta on arvioitu monella tapaa. Esittelin projektiani pilottikurssin aikana (kevätlukukausi 2011) opettajakollegoilleni Aallon Kauppakorkeakoulun Viestinnän laitoksella, jolloin sain hankkeesta arvokasta kollegapalautetta. Olen myös saanut jokaiselta opiskelijaryhmältä välipalautetta kurssin aikana ja loppupalautteen kurssin lopulla. Saadun palautteen perusteella olen pystynyt kehittämään kurssia edelleen. Lisäksi opiskelijoiden kirjoittamat oppimispäiväkirjat toimivat jatkuvana palautteena opettajalle antaen arvokkaita kommentteja oppimistehtävistä. Opiskelijoiden arviot ovat olleet lähes poikkeuksetta kiittäviä. Opiskelijat ovat erityisesti arvostaneet kurssin työskentelytapojen monimuotoisuutta ja innovatiivisuutta sekä mahdollisuutta työskentelytapojen valinnaisuuteen. Varsinkin videoprojektin tehneet ovat olleet hyvin tyytyväisiä, pitäneet projektiaan hauskana ja opettavaisena, ovathan he päässeet alusta asti kirjoittamaan ja puhumaan espanjaa. Sitä on pidetty haastavana, mutta samalla hyvin palkitsevana kokemuksena.

Olen omassa kurssiarvioinnissa, pohjautuen omaan reflektioon sekä opiskelijoiden kommentteihin ja palautteeseen kurssin aikana ja jälkeen, ollut erityisen iloinen ja kiitollinen siitä oppimisen ilosta, jota kurssilla on tullut esiin. Toinen keskeinen omassa arvioinnissani, kaikilla pidetyillä kursseilla esiin tullut kokemus on opiskelijoiden vahva tunne itse tekemisestä ja luomisesta ja tätä kautta vahva oppimisen autonomiaan liittyvä kokemus. Kurssiaikaiset monipuoliset verkkotehtävät, blogi- ja digivideoprojektit ovat myös edesauttaneet keskeisen sanaston vahvistamisessa. Varsinkin videoprojektin osalta opiskelijat ovat selvästi parantaneet tuloksiaan suullisessa loppukokeessa erityisesti ääntämisen osalta; esitettävä tallenne suorastaan vaatii opiskelijaa kiinnittämään suurta huomiota uuden vieraan kielen ääntämiseen heti alusta lähtien. Olen myös huomannut, että itsenäinen (verkko) ja ryhmässä (luokka/projekti) tapahtuva suullinen harjoittelu on madaltanut puheen tuottamisen kynnyistä luokassa. Viimeisempänä, muttei vähäisimpänä huomiona tuon esille ryhmien parantuneen yhteishengen. Omien projektikokemusten vertailu, teknisten ongelmien ratkominen ja omien tuotosten esittely heti kurssin alusta alkaen luo ryhmään positiivista sosiaalista riippuvuutta ja parantaa ryhmän yhteishenkeä.

Opettajan kannalta uusi kurssi on ollut haastava sekä pedagogisesti että teknisesti, mutta erittäin positiivinen ja innostava kokemus, jota jatkan tulevina vuosina. Keskeistä on ollut myös huomata opettajan roolin muuttuminen ennemminkin mahdollistajaksi, joka antaa ohjausta, palautetta ja apua silloin, kun tarvitaan. Kurssi vaatii sekä opettajalta että opiskelijoilta myös tavallista huolellisempaa oman ajankäytön suunnittelua ja hallintaa.

Kirjoittaja työskentelee espanjan kielen lehtorina Aalto-yliopiston kielikeskuksessa.

* 31.12.2012 asti Aalto-yliopiston Kauppakorkeakoulun viestinnän laitos.

Lähteet

Graham, Charles R. (2006). Blended learning systems: Definition, current trends and future directions. Teoksessa Curtis J. Bonk & Charles R. Graham (toim.) *Handbook of Blended learning: Global perspectives, local designs*. San Francisco: Pfeiffer Publishing.

Levonen, J., Joutsenvirta T. ja Parikka R. (2009). Blended Learning – katsaus sulautuvaan yliopisto-opetukseen. Teoksessa T. Joutsenvirta and A. Kukkonen (toim.) *Sulautuva opetus – uusi tapa opiskella ja opettaa*. Helsinki. Palmenia, Helsinki University Press.

Richardson, W. (2010) *Blogs, Wikis, Podcasts and Other Powerful Web Tools for Classrooms*. Third Edition. London: SAGE.